

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Vukovaru
Vukovar, Županijska ul. br. 31

Poslovni broj: P-307/2023-16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Vukovaru, po sucu Mariji Knežević Karamijatović, kao sucu pojedincu, u građanskopravnoj stvari tužitelja Darija Miljaka iz Vukovara, Ljudevita Gaja (Šlezija) 15, OIB: 57475560315, zastupanog po punomoćniku Martini Alagić, odvjetnici u Vukovaru, protiv tuženika ADDIKO BANK d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877 kojega zastupaju punomoćnici, odvjetnici u odvjetničkom društvu Kožul i Petrinović Zagreb, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon zaključene glavne javne rasprave održane u nazočnosti tužitelja i punomoćnika tužitelja, 7. svibnja 2026. na osnovi čl. 335. Zakona o parničnom postupku, 12. lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se kako je ništetna odredba čl. 8. Ugovora o kreditu broj 5140030242-69000018317/2005., zaključen dana 10.03.2005. godine između tužitelja Darija Miljaka iz Vukovara, Ljudevita Gaja (Šlezija) 15, OIB: 57475560315., i ADDIKO BANK d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 6., OIB: 14036333877, u dijelu u kojemu je određeno da je prijevremena otplata kredita moguća uz plaćanje naknade prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke, te da ista ne proizvodi pravne učinke

II. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, da isplati tužitelju Dariju Miljaku iz Vukovara, Ljudevita Gaja (Šlezija) 15, OIB: 57475560315, isplati iznos od 1.152,07 eura (slovima: jednutisućustopedesetdvaeuraisedamcenti) zajedno s pripadajućom zateznom kamatom koja teče na taj iznos od 04.02.2021. godine pa do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena do 31.12.2022. godine; od 01.01.2023. do 29.12.2023. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju

je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, da tužitelju Dariju Miljaku iz Vukovara, Ljudevita Gaja (Šlezija) 15, OIB: 57475560315, naknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu od 1.031,25 eura (slovima: jednutisućutridesetijedaneuroidvadesetpetcenti) zajedno sa zateznom kamatom koja teče od 12. lipnja 2026. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku od 15 (petnaest) dana.

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužitelj je protiv tuženika 26. srpnja 2023. podnio tužbu ovom sudu radi utvrđenja ništetnosti i isplate. U tužbi navodi da je s ADDIKO BANK d.d. kao kreditorom, (pravni slijednik Slavonske banke d.d. i Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.) 10.03.2005. sklopio ugovor o kreditu broj: 5140030242-69000018317/2005., u iznosu od 102.000,00 CHF, s rokom otplate od 25 godina, a da su stranke 01.03.2016. zaključile Aneks uz ugovor o kreditu te je predmetni kredit konvertiran u valutu EUR prema ZID ZPK/15.

1.1. Nadalje navodi da je gore navedenim Ugovorom tipa „uzmi ili ostavi“ u čl. 8. ugovorena mogućnost prijevremene otplate kredita, uz plaćanje naknade „prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke i da je tužitelj 04.02.2021. izvršio prijevremenu otplatu predmetnog kredita a tuženik mu je tom prilikom naplatio naknadu za prijevremenu otplatu u iznosu od 1.152,07 eura/8.680,27 kuna.

1.2. O ugovornoj odredbi o naknadi za prijevremenu otplatu kredita iz čl. 8. predmetnog ugovora o kreditu nije se posebno pregovaralo, te je ista suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzročila znatnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu potrošača. S obzirom da se radi o ugovornoj odredbi iz ugovora o potrošačkom kreditu, koji je tipski i unaprijed priređen od strane tuženika, te o kojoj ugovornoj odredbi se nije pregovaralo, ista je nepoštena i ništetna, te ne proizvodi pravni učinak.

1.3. S obzirom da je tuženik u predmetni ugovor o kreditu uglavio nepoštenu odredbu o izlaznoj naknadi, tuženik je nepošten stjecatelj te sukladno čl. 1115. ZOO-a predmetnu naknadu mora vratiti zajedno sa zakonskim zateznim kamatama. Na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog on line 5. studenoga 2020. godine usvojen je između ostalih zaključak da ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojim je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu odredbe čl. 49. Zakona o zaštiti potrošača može biti utvrđena ništetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo.

2. U odgovoru na tužbu tuženik u cijelosti osporava osnovu i visinu tužbe, osporava potrošačko svojstvo Ugovora o kreditu navodeći da se svojstvo potrošača ne presumira te je na tužitelju teret dokaza da sporni Ugovor o kreditu nije sklopio u poslovne već privatne svrhe. Navodi da se tužitelj neosnovano poziva na primjenu presuda Visokog trgovačkog suda poslovni broj PŽ-7129/13 i PŽ-6632/2017, te presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu poslovni broj Revt-249/2014 u ovom postupku, a na temelju članka 138.a Zakona o zaštiti potrošača i članka 502.c Zakona o parničnom postupku, s obzirom da odredba o naknadi za prijevremenu otplatu kredita nije bila predmet kolektivnog postupka.

2.1. Nadalje tvrdi da se spornom odredbom na nedvojben način predviđa pravo tuženika i obveza tužitelja jednokratno podmiriti troškove prijevremene otplate kredita, a tužitelj je u trenutku sklapanja ugovora znao da će morati platiti naknadu i koliko ta naknada iznosi, kako je uostalom potvrdio potpisom na Ugovoru o kreditu¹. Uostalom, sporna naknada je i prije sklapanja Ugovora o kreditu bila javno objavljena u Tarifi naknada tuženika te je upravo ta naknada sadržana u Ugovoru o kreditu. Pritom, zahtjev jasno i razumljivo sastavljene ugovorne odredbe koji predviđa Direktiva 93/13/EEZ od 5. travnja 1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (dalje: Direktiva 93/13 EEZ), a na koju se tužitelj poziva, tužitelj neosnovano tumači na način da je trebao biti informiran o radnjama koje je tuženik na temelju Ugovora o kreditu trebao obaviti i za koje je naplaćena sporna naknada, odnosno da je spornom ugovornom odredbom trebala biti detaljno predviđena struktura navedenih troškova. Tuženik smatra da nisu od utjecaja na ovaj postupak ni navodi tužitelja da bi mu naknadom za prijevremenu otplatu kredita bila nametnuta prekomjerna ili ekonomski neopravdana obveza budući da, kako je već rečeno, pitanje primjerenosti cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, u smislu odredbi Direktive 93/13 EEZ izuzeto je iz provjere eventualne nepoštenosti budući da ne postoji nikakva tablica ili objektivan pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjerenosti

2.2. Tuženik navodi da je sporna ugovorna odredba jasna i razumljiva, da je tužitelj morao razumno shvatiti prirodu usluge prijevremene otplate kredita, a osim toga razumjeti da ne postoji preklapanje ove naknade s drugim naknadama ili uslugama koje se u okviru Ugovora o kreditu naplaćuju. Pravna priroda ugovorne odredbe o naknadi za prijevremenu otplatu kredita i njezine financijske posljedice za tužitelja nisu se promijenile od trenutka sklapanja Ugovora o kreditu, a kod prosječnog potrošača koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću i koji je sklapanjem Ugovora o kreditu pristao na naplatu troškova prijevremene otplate kredita koji su u tom trenutku određeno bili navedeni moralo je postojati shvaćanje njegovih obveza i gospodarskih posljedica ugovorne odredbe kojom su ti troškovi predviđeni.

2.3. Problematikom prava na naplatu naknade za prijevremenu otplatu kredita

bavila se i Europska Komisija koja je nesumnjivo zauzela stav kako banke imaju pravo na naplatu takve naknade jer na razini statističke vjerojatnosti trpe štetu i imaju troškove u slučaju prijevremene otplate kredita. Nadalje tuženik tvrdi da sporna ugovorna odredba nije protivna Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ni moralu društva zbog čega nema razloga da se ocijeni nepoštenom, da je u skladu s odredbom čl. 1024. Zakona o obveznim odnosima, kojom je propisano da tuženik ima pravo na naknadu štete koja mu je nastala uslijed prijevremene otplate kredita. Odredbom čl. 1024. Zakona o obveznim odnosima, kreditoru je jedino zabranjeno u tu naknadu uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada ga je po ugovoru trebalo vratiti. Tuženik nije u naknadu za prijevremenu otplatu kredita uračunao kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada ga je po ugovoru trebalo vratiti. Navedeno je razvidno iz izračuna spomenute kamate, a koja bi bila znatno viša od naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita.

2.4. Odredbom na temelju koje je tužitelj imao mogućnost prijevremeno djelomično ili u cijelosti otplatiti kredit, ugovorne strane su suglasno ugovorile da tužitelj, u bilo kojem trenutku svojim očitovanjem volje, jednostrano, učini kredit u cijelosti ili djelomično dospjelim, odnosno da jednostrano izmijeni rok dospeljeća i način otplate kredita, neovisno o odredbama Ugovora o kreditu kojima je ranije uređeno drugačije. Sve navedeno ukazuje da tuženiku u slučaju prijevremene otplate kredita nastaje šteta i trpi troškove. Tako nasuprot prava korisnika kredita na vraćanje kredita prije roka određenog za vraćanje, stoji obveza korisnika kredita na naknadu štete, koja je u vezi s mogućnošću da davatelj kredita pretrpi štetu uslijed vraćanja kredita prije roka određenog za vraćanje, dopuštajući postojanje karakteristične uzročne veze između prijevremenog vraćanja kredita i nastale štete.

2.5. Sve da se u ovom postupku i utvrdi da se o spornoj odredbi nije pregovaralo, navedeno još uvijek ne znači da je ugovorna odredba nepoštena s obzirom da se za njezinu eventualnu nepoštenost moraju ispuniti i daljnji zahtjevi, a to su neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, koja mora biti znatna i postojati na strani potrošača, suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Utvrđenje da se o spornoj odredbi nije pregovaralo, ima za posljedicu tek zaključak da sporna ugovorna odredba nije izuzeta od testa nepoštenosti, a ne i to da je ugovorna odredba ništetna.

2.6. Tuženik ističe i prigovor zastare.

3. U podnesku od 17. studenoga 2023. tužitelj tvrdi da nije sporno da je predmetna odredba o „izlaznoj naknadi“ dispozitivne naravi ali radi se o ugovornoj odredbi iz ugovora o potrošačkom kreditu, koji je tipski i unaprijed priređen od strane tuženika, te o kojoj ugovornoj odredbi se nije pregovaralo. Stoga se ugovorna odredba o kojoj se nije pregovaralo smatra nepoštenom odnosno posljedično ništetnom te ista ne proizvodi pravni učinak. Prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača teret dokaza da se o predmetnoj odredbi pregovaralo leži u konkretnom slučaju na tuženiku kao trgovcu budući je riječ o potrošačkom ugovoru koji je tipski i unaprijed pripremljen od tuženika. Tuženik nije u odgovoru na tužbu predložio nikakav dokaz kojim bi dokazivao da se o predmetnoj ugovornoj odredbi pregovaralo, a s obzirom da je ovo spor male vrijednosti slijedom čega je tuženik prekludiran predlagati ikakve nove dokaze. Pri tome je potpuno nebitno je li tuženik pretrpio ikakvu štetu prijevremenom otplatom kredita ili nije. Tuženik neosnovano ističe i prigovor zastare. Naime zastara na restituciju u ovom konkretnom predmetu nastupa u roku od 5 godina od dana kada se utvrdi ništetnom odredba o naknadi za prijevremenu otplatu kredita a što će u ovome

slučaju biti u trenutku donošenja presude u ovome postupku.

4. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid i pročitao Ugovor o kreditu broj 5140030242-6900001838317/2005 od 10. ožujka 2005. (list 5-11 spisa), Aneks Ugovora o kreditu 5140030242-6900001838317/2005 1. ožujka 2016. (list 13-18 spisa), otplatni plan (list 19-28 spisa), obavijest o prijevremenom zatvaranju kredita (list 29 spisa), potvrdu o uplati (list 30 spisa) te je saslušao tužitelja u svojstvu parnične stranke. Tuženik je u podnesku od 13. studenoga 2025. naveo da odustaje od predloženog saslušanja radnika tuženika i javnog bilježnika.

5. Nakon ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata cjelokupno provedenog postupka ovaj sud je ocijenio da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan.

6. Predmet spora je zahtjev za utvrđenjem ništetnosti ugovorne odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojom je ugovorena tzv. izlazna naknada za prijevremenu otplatu kredita te isplatu iznosa od 1.152,07 eura na ime neosnovano naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita.

7. Između stranaka je sporno predstavlja li predmetna odredba Ugovora o kreditu o tzv. izlaznoj naknadi nepoštenu ugovornu odredbu a time i ništetnu, sporna je i osnovanost prigovora zastare kao i ima li tužitelj svojstvo potrošača.

8. Nije sporno da su tužitelj i tuženik 10. ožujka 2005. zaključili Ugovor o kreditu broj 5140030242-69000018317/2005 kojim je tuženik stavio tužitelju na raspolaganje iznos kredita kunske protuvrijednosti CHF 102.000,00 CHF, s rokom otplate od 25 godina. Nadalje, nije sporno da je u čl. 8. predmetnog Ugovora ugovorena mogućnost prijevremene otplate kredita uz plaćanje naknade prema tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke. Navedene nesporne činjenice proizlaze iz sadržaja Ugovora o kreditu broj 5140030242-6900001838317/2005 od 10. ožujka 2005. (list 5-11 spisa) koji je sud pročitao tijekom dokaznog postupka.

9. Nije sporno ni da su stranke 1. ožujka 2016. zaključile Ankes uz Ugovor o kreditu broj 5140030242-6900001838317/2005 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine kojim su kredit u valuti CHF konvertirale u kredit u valuti EUR sve sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju.

10. Uvidom u otplatni plan (list 19-28 spisa), obavijest o prijevremenom zatvaranju kredita (list 29 spisa), potvrdu o uplati (list 30 spisa) utvrđeno je da je tužitelj 4. veljače 2021. izvršio prijevremenu otplatu predmetnog kredita te da mu je tuženik tom prilikom naplatio naknadu za prijevremenu otplatu u iznosu od 1.152,07 eura.

11. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je predmetni ugovor o kreditu sklopio 2005. godine u tadašnjoj Slavonskoj banci radi kupnje i adaptacije obiteljske kuće u kojoj živi i dan danas. Podigao je iznos od 102.000,00 CHF te je kredit otplaćivao uredno 16 godina. Odlučio je prijevremeno zatvoriti kredit kojom prilikom mu je banka zaračunala naknadu za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 1.152,00 eura. Kada je sklapao ugovor o kreditu nije mogao utjecati na sadržaj istoga niti pregovarati o pojedinim

ugovornim odredbama. U banci ga je dočekaio pripremljeni tekst ugovora koji je pročitao i razumio. Službenik banke mu nije posebno objašnjavao ugovorne odredbe pa tako ni odredbu o naknadi za prijevremenu otplatu kredita, posebice o njezinoj visini i svrsi. Banka nije upozoravala na rizike sklapanja takvog ugovora posebice što je isti bio u valuti CHF, a banka mu je takav ugovor ponudila kao najpovoljniji iako je on prvenstveno htio podići u EUR. Također je naveo da u to vrijeme nije imao obrt, trgovačko društvo, niti je kredit koristio kao poreznu olakšicu.

11.1. Iskaz saslušanog tužitelja kao stranke u pogledu radnji i informacija koje je dobila prije zaključenja ugovora o kreditu sud je cijenio kao istinit i uvjerljiv i to posebice u dijelu gdje navodi da prilikom ugovaranja kredita nije pregovarao s bankom o odredbi ugovora kojim se određuje naknada za prijevremenu otplatu kredita niti je mogao utjecati na visinu iste, niti je znao čemu ta naknada služi.

12. Nadalje, iz pročitano g ugovora o kreditu, odnosno čl. 2. toga ugovora, kao i iskaza tužitelja slijedi da je predmetni kredit stambeni kredit radi kupnje i adaptacije kuće, u kojoj tužitelj i danas živi, stoga je sud cijenio vjerodostojnim iskaz tužitelja kako je kreditom financirao kupovinu kuće za svoje osobne potrebe te nedvojbenim utvrdio status potrošača tužitelja (pravni stav zauzet u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.).

12.1. Pored toga, prema čl. 2 Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16, 128/22, 156/23) potrošač je fizička osoba koja u transakcijama obuhvaćenima tim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja dok je ugovor o kreditu ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka. Kako predmet spora proizlazi upravo iz ništetnosti pojedinih odredbi ugovora o kreditu sklopljenog među strankama, a budući da u postupku nije ni na koji način dokazano da je tužitelj kredit koristio za neku poslovnu djelatnost, tužitelj se smatra potrošačem.

13. Prije svega valja naglasiti da je odredbom čl. 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi iz čega slijedi da svaka zainteresirana osoba (članak 327. stavak 1. ZOO-a) može uvijek isticati ništetnost bez obzira je li ugovor ispunjen.

14. Sukladno odredbi čl. 173 st. 1, st. 3 toč. 4 tada važećeg Zakona o bankama ("Narodne novine" br. 84/02., 141/06., 117/08., 74/09.) tuženik je bio dužan na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima, a pod obveznim informiranjem koje se odnosi na odobravanje kredita podrazumijevaju se podaci o naknadama, odnosno provizijama koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) banka zaračunava korisniku kredita.

15. Odredbama čl. 81. st. 1. i 2. i čl. 82. ZZP/03 koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, propisano je kako ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te stoga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

16. Sud je na temelju provedenog dokaznog postupka utvrdio da stranke nisu posebno pojedinačno pregovarale o ugovornoj odredbi iz članka 8. predmetnog ugovora o kreditu, a kojom ugovornom odredbom je bilo propisano, između ostalog, da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita uz plaćanje naknade „prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke.

17. Naknada za prijevremenu otplatu kredita sama po sebi ne mora biti ništava, ako se o toj ugovornoj odredbi posebno pregovaralo, te ako ugovorena naknada za prijevremenu otplatu kredita ne prouzrokuje neravnotežu između potrošača i trgovca. Konkretno, s obzirom da je ovaj sud utvrdio da se o spornoj ugovornoj odredbi nije posebno pregovaralo, te kako je prema njoj upravo tužena banka ovlaštena sama donijeti odluku o visini naknade za prijevremenu otplatu kredita, sud smatra da je sporna ugovorna odredba nepoštena, a posljedično tome i nišetna. Pri tome je sud imao u vidu pravno shvaćanje izraženo na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog 5. studenoga 2020. godine na kojem je usvojen, između ostalih, zaključak da ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojim je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu odredbe čl. 49. Zakona o zaštiti potrošača može biti utvrđena nišetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo.

18. Nadalje, člankom 1024. st. 2. i 3. Zakona o obveznim odnosima propisano je kako korisnik kredita može vratiti kredit i prije roka određenog za vraćanje, ali je dužan o tome unaprijed obavijestiti banku, te je dužan naknaditi štetu, ako ju je davatelj kredita pretrpio.

18.1. Sud je stava kako ova odredba daje pravo davatelju kredita tražiti naknadu štete, ukoliko istu trpi ranijom otplatom kredita od strane korisnika kredita, no u visini pretrpljene štete koju mora i dokazati. Odredba čl. 8. Ugovora o kreditu ne govori o naknadi štete već o mogućnosti korisnika kredita da prijevremeno otplati kredit, no uz uvjete koje odobri Kreditor. Oспоравана odredba ne govori o zaračunavanju naknade za prijevremenu otplatu kredit, njezinoj visini, naknadi štete koju bi banka trpjela prijevremenom otplatom kredita, o parametrima i načinu utvrđivanja predmetne štete niti je prilikom prijevremene isplate kredita od strane tužitelja, utvrđivana visina štete koju banka otplatom kredita trpi.

19. Drugim riječima, nedostaje uzročna veza između prijevremene otplate kredita od strane korisnika kredita i štete koja nastane davatelju kredita. Da bi davatelju kredita pripalo eventualno pravo na naknadu štete trebalo bi doći do povrede neke obveze iz ugovora, a pretpostavka za primjenu pravila o ugovornoj odgovornosti za štetu je nastanak štete. Kako je pravo na prijevremenu otplatu kredita ovlaštenje korisnika kredita i navedenom prijevremenom otplatom isti ne poduzima protupravnu radnju; prema općim pravilima o odgovornosti za štetu korisnik kredita može banci dugovati samo naknadu za stvarno pretrpljenu štetu, a u slučaju prijevremene otplate kredita za banku nije nastupila takva šteta.

20. Tuženik u tijeku postupka nije priložio niti jedan dokaz kojim bi opravdao ugovaranje sporne odredbe, u vidu administrativnih troškova obrade dokumentacije, troškove osoblja i slično, ili da je imao gubitak na ime rizika poslovanja vezano uz promjene aktivne i pasivne kamatne stope te je ugovornom odredbom tuženik sebi ostavio slobodu određivanja visine naknade za prijevremenu otplatu kredita, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo.

21. Slijedom navedenog, ugovorna odredba, kojom je predviđeno da je za slučaj prijevremenog povrata kredita Banka nužno plaćanje naknade „prema Tarifi Banke na preostali iznos kredita, sukladno poslovnoj politici Banke je nepoštena jer se o istoj nije posebno unaprijed pregovaralo, tužitelj kao korisnik kredita nije mogao utjecati na sadržaj ugovorne odredbe, te je prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, pa je kao takva ništava u smislu odredbe čl. 81. stavka 1. i 2. i čl. 87. st.1. ZZP/03.

22. Predmetne ugovore o kreditu valja sagledati i u smislu Općih uvjeta ugovora kredita kako je to određeno čl. 295. i čl. 296. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05, 41/08 i 125/11-dalje ZOO-a), jer se radi o ugovorima unaprijed sastavljenim za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) predlaže drugoj ugovornoj strani ugovor po principu uzmi ili ostavi.

23. Tužitelj sve da mu je i bila pružena prilika da išta kaže o predmetnom ugovoru ne bi mogao postići da se bilo što u predmetnom ugovoru mijenja. Takvi ugovori su tipski ili adhezijski ugovori, a takvi ugovori su ništetni ukoliko su sastavljeni suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzrokuju očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana na štetu suugovaratelja, sastavljača ili ugrožavanja postizanja svrhe sklopljenog ugovora. Stoga je tuženik nezakonito i nepošteno primjenjivao i ugovorne odredbe o prijevremenoj otplati kredita, a na koji način je doveo tužitelja u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora, odnosno o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo sa tužiteljem.

24. Mišljenje je suda da je odredba ugovora o izlaznoj naknadi prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te su stoga ove odredbe neodređene ili neodredive, te posljedično ništetne. Pri tome je sud uzeo u obzir i odluku Ustavnoga suda Republike Hrvatske broj U-III-3231/22 i dr. od 13. srpnja 2023. kojom je zajedničkom odlukom odlučivao o pet ustavnih tužbi koje su Privredna banka Zagreb i Addiko banka uputile Ustavnom sudu povodom revizijskih odluka Vrhovnog suda RH (Rev 112/2018-2 od 9. ožujka 2022, Rev 1219/2021-2 od 14. rujna 2022., Rev 179/2021-2 od 13. rujna 2022, Rev 659/2022-2 od 14. lipnja 2022, Rev 43/2022-2 od 14. lipnja 2022.). Riječ je o u bitnom istovrsnim predmetima u kojima je utvrđena ništetnom odredba ugovora o kreditu o naknadi za prijevremenu otplatu kredita i naloženo tuženim bankama da naplaćenu naknadu vrati korisniku kredita. U citiranoj zajedničkoj presudi Ustavni sud RH presudio je da banke nisu smjele ugovarati i naplaćivati tzv. izlazne naknade za prijevremenu otplatu kredita i da takve naknade moraju biti vraćene potrošačima.

25. Slijedom svega navedenoga, odlučeno je kao pod točkom I. izreke presude

26. U pogledu visine tužbenog zahtjeva valja reći da je tuženik u odgovoru na tužbu osporio visinu naknade za obradu kredita, no sud je visinu tužbenog zahtjeva odnosno iznos naknade koju je tuženik od tužitelja naplatio za prijevremenu otplatu kredita jasno utvrdio iz obavijesti o prijevremenom zatvaranju kredita (list 29 spisa), pročitane tijekom dokaznog postupka iz koje slijedi da je naknada za prijevremenu otplatu kredita 1.152,07 eura.

27. Odredba članka 323. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23) propisuje kako je, u slučaju ništetnosti ugovora, svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora; stoga, kako je tuženik temeljem rečene ništetne odredbe od tužitelja primio 1.152,07 eura, sukladno naprijed citiranoj odredbi tuženik je tužitelju navedeni iznos dužan vratiti.

28. Tužitelju pripadaju i zatražene zatezne kamate na taj iznos i to od 4. veljače 2021. (datum isplate sporne izlazne naknade tuženiku od strane tužitelja), koje zatezne kamate su tužitelju dosuđene temeljem odredbe članka 29. stavka 1. odnosno, kada je visina istih u pitanju, stavka 2. Zakona o obveznim odnosima.

28.1. U smislu članka 1115. Zakona o obveznim odnosima, kamate teku od dana kada je primljen iznos sporne naknade po tuženiku, budući da je riječ o iznosu koji je tuženik primio na temelju ništetne ugovorne odredbe i koji je dužan vratiti. Tuženika se smatra nepoštenim stjecateljem, budući je on, kao financijska institucija, morao znati da je naknada za prijevremenu otplatu kredita zapravo svojevrsna naknada dijela iznosa neostvarenih kamata koje je, prema ugovoru, banka trebala dobiti do kraja njegova trajanja te s obzirom na to da nije dokazao da je zbog prijevremene otplate pretrpio ikakvu štetu. Tuženika se dakle, sukladno članku 1115. Zakona o obveznim odnosima smatra nepoštenim stjecateljem, zbog čega je dosuđene zatezne kamate dužan platiti računajući od dana (nepoštenog) stjecanja.

28.2. Stoga je odlučeno kao u točki II. u izreci presude.

29. U odnosu na istaknuti prigovor zastare utuženog potraživanja, sud isti smatra u cijelosti neosnovanim. Naime, Vrhovni sud Republike Hrvatske je na sjednici svog građanskog odjela 30. siječnja 2020. zauzeo pravno shvaćanje kako zastara restitucijskog zahtjeva temeljem instituta ništetnosti, općenito ne počinje teći prije pravomoćnog utvrđenja ništetnosti, odnosno zauzeo je pravno shvaćanje koje glasi: "Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. ZOO/05, kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

29.1. Kako je u konkretnom slučaju ništetnost predmetnog ugovora ustanovljena tek u predmetnom postupku, u kojem je o navedenom sud odlučivao kao o prethodnom pitanju, tako zastara još nije niti započela teći slijedom čega nije niti mogla nastupiti.

30. Dakle, kako zastarni rok od pet godina nije niti počeo teći, prigovor zastare

tuženika nije osnovan te je sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22 - dalje ZOO) tuženik dužan vratiti tužitelju sve što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom.

31. O troškovima tužitelja odlučeno je temeljem odredbe čl. 154. st. 1. ZPP imajući u vidu vrijednost predmeta spora u vrijeme poduzimanja pojedine radnje i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23, dalje u tekstu: OT), kao i to da je tužitelj u cijelosti uspio s postavljenim tužbenim zahtjevom, te su zbog toga tužitelju zastupanom po punomoćniku odvjetniku priznati kao potrebni i nužni i to trošak sastava tužbe prema Tbr. 7. toč. 1. OT sa 75 bodova, trošak zastupanja na ročištima od 10. travnja 2026. i 7. svibnja 2026. prema Tbr. 9. toč. 1. OT i to za svako ročište po 75 bodova odnosno ukupno 150 bodova, trošak sastava obrazloženog podnesaka od 16. studenoga 2023. i 21. travnja 2026. prema Tbr. 8. toč. 1. OT sa 75 bodova za svaki podnesak odnosno ukupno 150 bodova, trošak ročišta za objavu odluke prema Tbr. 9. toč. 3. OT sa 37,50 bodova, odnosno za sve poduzete radnje u postupku ukupno 412,50 bodova, a što s obzirom na vrijednost boda od 2,00 eura iznosi ukupno 825,00 eura, što uvećano za PDV od 25% odnosno 206,25 eura iznosi sveukupno 1.031,25 eura.

31.1. Sud je tužitelju priznao zateznu kamatu na dosuđeni trošak od dana donošenja presude 12. lipnja 2026. temeljem odredbe čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku i čl. 30. st.2. Ovršnog zakona.

32. Budući da tuženik nije uspio u parnici, sud je njegov zahtjev za naknadu troškova postupka odbio u cijelosti kao neosnovan.

33. Slijedom iznijetog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Vukovaru 12. lipnja 2026.

Sudac:
Marija Knežević Karamijatović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 (petnaest) dana računajući od dana primitka ovjerenog prijepisa iste. Žalba se podnosi nadležnom županijskom sudu putem ovoga suda u tri istovjetna primjerka.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojemu se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje, a presudu će sud istaknuti na internetskoj stranici e-oglasnoj ploči sudova, dok ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi (čl. 335. st. 9., 10. i 11. ZPP-a).

Stranci koja nije uredno obaviještena o ročištu na kojemu se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena (čl. 335. st. 11. ZPP-a)

Dostaviti:

1. Tužitelju putem punomoćnika
2. Tuženiku putem punomoćnika

Broj zapisa: **9-30889-57a0c**

Kontrolni broj: **08514-e2303-eabaf**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Vukovaru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.